

Joan Ducròs / (Lectures de la Biblioteca de l'INS Montjuïc)

Diari del tot verídic d'un indi a mitja jornada de Sherman Alexie, traduït per Yannick García i les il·lustracions d'Ellen Forney que actuen paratext de l'obra, és el primer volum de la col·lecció Propera Parada d'Edicions 1984.

En un intercanvi d'impressions amb l'editor, en Pep Cots, em va explicar que la intenció d'aquesta nova col·lecció era situar la lectura al centre del clos familiar, és a dir, publicar llibres que poguessin tenir interès tant pels joves com pels adults de cada casa.

Una història verídica basa en les les experiències de l'autor, va ser un èxit immediat, el 2007 va obtenir el National Book Award for Young People's Literatura.

La història narra els primers anys d'adolescència d'un jove indi americà que va néixer amb «el cervell que nedava en lubricant», «amb deu dents més del normal» i «susceptible a convulsions epilèptiques». Aquesta és la seva tarjeta de presentació

«Ei, hola. Soc en Junior, de la reserva índia de Spokane, que està situada una mica més enllà del cul del món. Vaig néixer amb més dents del compte i miopia en un ull i hipermetropia en l'altre. Duc ulleres, és clar. I sóc un friqui, també, és clar. Però això tant és. Et podria haver passat a tu, pensa-hi. Jugo a bàsquet. Dibuixo. És que crec que, si dibuixo una flor, tothom entendrà que allò és una flor, mentre que si ho escric en paraules, doncs potser no. Un dia vaig estampar un llibre de geometria al nas del meu professor i em van expulsar de l'escola. Suposo que aquí comença la meva història.»

I amb totes aquestes mancances que el temps anirà assuajant, el nostre protagonista, en Junior, tria d'anar a l'institut dels blancs en comptes de romandre a la reserva índia.

Així gairebé de manera automàtica queda convertit en un traïdor a la seva gent, sobretot en la relació amb Rowdy, el seu millor amic i en un estrany, de vegades víctima d'actituds racistes, en el nou institut de Reardan, situat a trenta-cinc quilòmetres de la reserva, un trajecte que mai sap com farà.

En Junior va a l'institut

DL.

No hi ha diners
per a la benzina.

35 km
↓

Faig autoestop.

DT.

Hi ha diners,
però el cotxe no funciona.

Faig autoestop.

DC.

El pare m'hi porta. Pana
amb el cotxe a 2 km
abans d'arribar.

Camino + arribo a l'insti
30 min tard.

DJ.

La mare m'hi porta.
El pare està massa ressacós.

clac,
mec,
catapum!

Gràcies, mama.

cof,
cof!

DV.

No tenim diners
i ningú no m'hi porta.

Li ha tocat el premi gros!
La GUANYADORA és la senyora Bun!

nyec!

Tornar caminant, mirar la tele.

LA SETMANA QUE VE: Sant tornem-hi (però en un ordre diferent!)

A partir d'aquesta situació es desenvolupa el gruix de la novel·la. En certa manera aquesta història de superació personals té moltes similituds amb Wonder, però el que la fa diferent és el retrat que fa de la societat on és mou el nostre protagonista.

Un primer aspecte a destacar és la pobresa, la gana. Si el primer capítol està dedicat al físic del protagonista en el segon, "Per què dono tanta importància al pollastre", la misèria dels indis de la reserva s'hi fa palesa:

«Sabeu què és el pitjor de ser pobre? Ep, que potser heu fet càlculs mentalment i ja ho teniu clar, vosaltres:

Pobresa = nevera buida = panxa buida

I, és clar la meva família hi ha vegades que no menja, hi ha dies que l'única cosa que tenim per sopar és son...»

Un segon aspecte, enllaçat amb la misèria perètua del poble de la reserva és la droga, bàsicament l'alcohol, el pare i l'oncle de Junior són alcohòlics i la seva mare ho havia estat. Així descriu l'equip de bàsquet de la reserva de Spokane:

«Sabia que set o vuit d'aquells indis vivien amb mares i pares alcohòlics.

Sabia que un d'aquells indis tenia una pare que venia crac i metamfetamina.

Sabia que dos d'aquells indis tenien el pare a la presó.

Sabia que cap d'ells no arribaria a la universitat. Ni un.

I sabia que segurament el pare d'en Rwody li clavaria una llisada per haver perdut el partit.»

I un tercer element, molt sovint absent i menystingut en la narrativa juvenil, com si no formés part de la pròpia vida: la mort. Així al llarg de la novel·la se succeiran diverses morts amb els seus dols respectius i que ara, com tants aspectes de la novel·la, evidentment, no desvetllarem.

Una lectura altament recomanable que aconsegueix perfectament la intencionalitat inicial d'aquesta nova col·lecció.

Joan Ducròs